

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy héra. I ker. Egy héra. I ker. 50 Hfl.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
IV. NÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piaz-utca 47. és 48. szám.

Jókai Mór.

1825 - 1904.

Májusi éjszaka fehér holdvilága, májusi éjszaka szelid csillagfénye felső rózsabimbó bársonypuha szirmát ne bontogassátok szerelmes csóktokkal hajnalhasadtára kinyillott virággá!

Kertek csalóánya, hajlós ága-bogán orgonabokornak ne köszöntsd a hajnalt csattogó himnuszsal! Mezők pacsirtája, vidám énekeddel te se mondj köszöntőt a támadó napnak!

Rózsa ki ne nyiljon, ha nem ravatalra, madár ne daloljon, ha nem gyászszírámot! Csak a harmat hulljon, az egeknek könyje, csak harmat szakadjon, az egek könyjének sűrű permetegje! Hisz a mi gyászunkat méltón megsíratni mi magunk nem tudjuk, csak az Isten tudja!

Jókai-gyász a képviselőházban.

Az új ülés első ülését a képviselőház a nemzet gyászának szentelte.

A képviselőház ülésén nagy számmal voltak jelen a képviselők s a karzatok is zúfolva voltak. A folyosókon azonban nyomott volt a hangulat. Az emberek nem tudták még, mi lesz. És a bizonytalanság nehezen ráfeküdt a lelkekre.

Perczel Dezső fél tizenegyre nyitotta meg az ülést. Elmondja, hogy a jegyzőkönyvet már az utolsó ülésen hitelesítették.

Tisza István: Jelenti a Háznak, hogy legfelsőbb királyi kézirat érkezett. Kéri annak felolvasását.

Szóts Pál jegyző olvassa a királyi kéziratát, melylyel az új ülészetet megnyitja.

Elnök: Indítványozom, hogy a legfelsőbb királyi kézirat tudomásul vétessék és tudomásulvétel és kihirdetés céljából a főrendiházhoz átküldessék. Hozzájárul a Ház? (Igen!) Ugy ezt a Ház határozataképpen kimondom.

Meg fogja engedni nekem a Ház, hogy azon eddig folyton követett szokástól és gyakorlatától, hogy a mindenkor ülészet első ülésében egyéb is történjék, mint hogy a Ház legközelebbi ülésének napirendje állapítsák meg, ezuttal, tekintettel arra a megrendítő országos veszteségre, amely a Ház ülésének szünetelése alatt ért minket,

eltérjek, kivételt tegyek. (Halljuk! Halljuk!) Az alatt, míg a Ház üléseket nem tartott, folyó hó 5-ikén az esti órákban, elragadta a halál az ország koszorus költőjét, Jókai Mórt. Megrendítő eset ez az egész országra, megrendítő eset minden magyar emberre és én azt hiszem, hogy ha nem is állna fenn évtizedek óta az a benső kapocs, amely a törvényhozást és utóbbi időben annak mindkét házat Jókaihoz kötötte, még az esetben is kötelességem lenne e helyről megemlékezni az elhunyt nagy hazafiról. Mert Jókai Mór az ő hasznos és a magyar névre csak dicsőséget árasztó működésében több mint négy évtizeden át a törvényhozásnak is tagja volt. 1861-ben választott először képviselővé és 1896-ig tagja volt az országgyűlés képviselőházának. 1896. óta pedig a törvényhozás másik házában, a főrendiházban működött, mint törvényhozó. Így tehát ez a gyász nemcsak országos jellegénél fogva, hanem ugys, mint a Háznak saját gyásza érinti a képviselőházat. Jókainak, mint írónak, mint költőnek méltatása teljes valójában nem e helyre tartozik. Meg fog az történni kétségtelenül. Sokkal inkább is átérzi azt mindenki, hogysem erre itt e percben kitérni kellene. Két dolog van azonban, amelyet hallgatással nem mellőzhetek és amelyet különösen kiemelni kívánok. Ez a két dolog az, hogy mi Jókai Mórban a leglánglelkűbb, a legtürelmelebb hazafiak egyikét, az ország legkiválóbb fiainak egyikét gyászoljuk, aki a legmelegebb szeretettel csüggött a hazán, mindnyájunk közös édesanyján. A másik az, hogy Jókai mindvégig megtartotta azt a tősgyökeres magyarságát, amelylyel ő a magyart a külföld előtt is ismertté, keresetté és rokonszenvenstette.

Ezuttal formai indítványt nem kívánok tenni, tisztelt Ház, mivel mai ülésünkben még határozatot nem hozhatunk. De a Ház beleegyezésével máris intézkedtem, hogy a Ház külső kifejezésül és a Ház összes tagjai mélyen érzett részvételének nyilvánításául diszes koszoru helyeztessék az elhalt hazafi ravatalára. (Általános helyeslés.) Felkérem azonkívül összes képviselőtársaimat, hogy a hétfőn délután 3 órakor a Nemzeti Múzeum csarnokában megtartandó végtisztességen megjelenni és őt utolsó útjára elkísérni hazafiúi kötelességüknek tartásuk, természetesen az elnökség vezetése alatt. (Helyeslés.) Ami most már a külön indítványokat illeti, azokat, miután a hétfői ülésen sem lesznek elkészítettek, a hétfői ülésre tartom fenn és akkor fogok azok iránt a Háznak javaslatot tenni.

Berzeviczy Albert vallás és közoktatási miniszter: T. Ház! En a kormány nevében is hozzájárulok a mélyen t. elnök ur előter-

jesztéséhez, annak minden részéhez. Nem kételkedhetem benne, hogy a magyar képviselőház méltó és hű kifejezője lesz a nemzeti közérzetnek, amely megilletődéssel borult a nagy költő ravatalára és kívánja őt a nemzet halottjaként gyászolni. (Helyeslés).

Jókai írói munkásságával Magyarország annyit és oly maradandó dicsőséget szerzett, hogy a magyar nemzet önmagát kisebbitené, ha a kegyeletnek méltó kifejezését nem találná annak a költőnek az elhunyt alkalmából, aki a magyar névnek, a magyar költészetnek a világ minden művelt nemzete körében számtalan barátot szerzett (élénk helyeslés) aki a pazar gazdaságu képzeletével világokat fedezett fel, nemzete és a többi művelt nemzetek számára, akinek a működése elválaszthatatlanul összeforr nemzetünk egész ujabbkori történetével. (Ugy van! Ugy van!) A nemzet újjászületésének nagy napjaiban Petőfi oldalán mint az új szabadság és az új nemzeti élet lángszavu első hírnöke szólt meg. (Ugy van! Ugy van!) A nemzet tetszhalálának gyászos éveiben humorának ragyogásával, patosának tűzével, nyelvének csodás varázserejével éleszgette ébresztgette elalélt nemzetét és az újabb alkotmányos korszakban a király és a nemzet egyező elismerésétől környezve, soha le nem téve lantját, fáradhatatlanul, kifogyhatatlan képzelettel és soha nem lankadó munka- és alkotási kedvvel érte el, mint a nemzet valódi poéta laureátusa a patriarchák korát, amely most nekünk még mindig korán egész nemzetének halájától, szeretetétől, kegyeletétől kiserve száll száll a tavasz virágaitól behintette sírjába.

Tisztelt képviselőház! A költő halála olyan időben következett be, amidőn az országgyűlés szünetelt és ezért a kormány kötelességének tartotta a törvényhozás jóváhagyásának reményében saját felelősségére tenni meg a legszükségesebb intézkedéseket arra nézve, hogy Jókai mint a nemzet halottja az ő nagy nevéhez és a magyar nemzethez méltó végtisztességben részesüljön. (Élénk helyeslés.) Annak idején bátor leszek a kormány részéről tett intézkedés ez és azok során felmerült kiadásokról a t. Háznak tüzetes előterjesztéseket tenni, most a Ház megalakulása előtt tudtommal formasierü határozatot nem hozhatna és azért csupán arra szoritkozom, hogy a kormány ezen megtett intézkedésiről a t. képviselőháznak rövid előzetes jelentést tegyek és az elnök urnak a Ház nevében tett kijelentéséhez és intézkedéseéhez hozzájáruljak.

Thaly Kálmán: Meghatva azon országos gyásztól, mely nemzetünket sújtotta, érzelmeimnek szavakat alig találva állok itt

Mennyasszonyi kelengyéket

felelősség mellett tisztit

HRABÉCZY ANTAL
gőzmosodája

Széchenyi-u. 42. (Telefon.)

Nem akarok hirdetni.

Csak azt akarom, hogy mindenki tudja hogy hol van az üzletem, **budapesti harisnya vásár** Dr. Tihanyi-ház.

Költőről, és pedig szellemóriáról lévén szó, nem követhetem szerény tehetségemmel az ő káprázatos fantáziáját. Ha őt, nemzetünk elhalt büszkeségét hasonlítani akarom valamihez, először a magyar Parnassus egének legragyogóbb csillagjai jutnak eszembe. Fényesebb volt ő, költői szelleme nagyobb fényt szórt nemzetünkre, mint egy csillag. Nagy halottunknak, mint költőnek, mint embernek is megbeszülhetetlen nemes tulajdonsága volt: az ő csodálandó képzeletével és mesteri tollával lebűvölte az emberiséget, addig másrészt az ő hatása, az ő fénye melegítő hó volt. Éppen az adja meg az ő teljes nagyságát, hogy az ész, a képzelem csodás hatásán kívül a szív hatását Jókai-ban nem nélkülöztük soha. Az ő szíve, mikor legremekebb műveit is írta, mindig hazájáért dobogott. Regényeiben, munkáiban minden magyar kéri a hazaszeretetet. Ezért kedvesebb ő nekünk, mint akár a csillagok fénye, akár az északi fény. Olyan ő költészetünk egén, mint a melegítő nap. Mikor én éltem ifjúságomat, mi, Jókai akkori olvasói tudjuk legjobban, mi volt Jókai a magyar nemzetnek. Az isteni gondviselés a negyvenes években gazdagon gondoskodott nemzetünknek szellemóriákról, hogy csak a három legnagyobból szóljak, ott az első, Kossuth Lajos, akinek mint az új kor Demotheusának és Cicerójának szónoki nagysága előtt az új és az ő világ egyaránt leborul. A másik, Petőfi, minden idők legnagyobb lírikusa, Jókai benső barátja. Végre Jókai. Az egyiket az idők vihara külföldre szölytötte, ott halt el, csak holtan jöhetett haza, a másik csatatéren esett el, a harmadikat most temetjük, az egész művelt emberiség gyászolja, Jókait mély lelkesedéssel olvasta az egész magyar ifjúság, az öregek pedig könyezve olvasták az ötvenes évek sötét korszakában a bujdosó naplóját. Ő tartotta fenn az ötvenes években és a hatvanas évek elején a reményt, ő táplálta a magyar hazafiságot, hogy végképen el ne csüggedjünk; halhatatlanok azok az érdemek, a melyeket ő varázstollával azon időben szerzett. Áldott az ő emlékezete, a mely mindenkoron dicsőséget fog hozni a magyar irodalomra és költészetre, mert költői, irodalmi érdemei elévülhetetlenek. Én tehát t. Ház, legmélyebben meghatva hajtom meg zászlómat és a párt zászlóját is. (Élénk helyesítés a szélsőbaloldalon.) a melynek nevében szerencsém van beszélni a nagy halott emlékezete előtt. Tisztelettel, kegyelettel, honfiai hálával adozom kegyeletének és mindazon előterjesztéseket, a melyeket az elnök ur és a közoktatásügyi miniszter ur méltóztatott megtenni, helyeseljék, részünkről teljes tisztelettel, kegyelettel és gyászszal járuiunk hozzá. (Élénk helyesítés.)

Elnök: A legközelebbi ülés hétfőn délután tíz órakor lesz. Napirendje a két elnök, a háznagy s a jegyzők választása s a Ház osztályokra oszlása. Kedden a szakbizottságok választása.

Az ülés végén még felolvasták és hitelesítették a jegyzőkönyvet.

Eljön-e a temetésre a király?

Azon tanakodnak: ott lesz-e Jókai temetésén a király? Eljön-e bucsuzni attól, akit maga is egyik leghüségesebb emberének ismert. Az egyik azt mondja, hogy nem megy el a király, mert nem bírja az izgalmakat. A halottlátásnál pedig nincsen izgalmasabb az öreg ember idegzetére, hátha még az az ember király is. A másik azt mondja, hogy ott lesz a király is, ha csak el nem tiltják az orvosai. Hir szerint a Budán tartózkodó király nyilatkozott is és részt kíván venni a temetésen, ha csak néhány másodpercze is.

Jókait bebalzsamozták.

Péntek este Hollós Ferencz, Pertik tanár asszisztense ajánkozott, hogy tiszteletből bebalzsamozza Jókai Mór holttestét. A dolgot közölték Berzeviczy miniszterrel, aki azonban ellene volt a bebalzsamozásnak. Azt üzenté, hogy előbb kellett volna beszélni a dologról, a koporsó már le van olmozva.

De éjszaka tizenkét órakor megváltozott a véleménye, magához hívatta dr. Hollóst és megbizta Jókai holttestének bebalzsamozásával. Éjszaka egy órakor megjelent a muzeumban Jókai koporsójánál Hollós két társával, felbontották a koporsót és villanyfény mellett hozzáfogtak a bebalzsamozáshoz, amely reggel hét óráig tartott és feltétlenül sikerült.

Azután újra koporsóba tették a halottat és két őrt állítottak mellé.

Van-e végrendelet?

Tett-e végrendeletet Jókai Mór? Van-e okmány utolsó akaratáról? Állítják, hogy van. De csak irodalmi hagyatékáról rendelkezik, csekélyke vagyonáról nem. Mondják, hogy íróasztala egyik fiókjában nagyon becses élettörténet van megírva Rudolf trónörököséről, aki a költőnek igazán barátja volt és akivel borongós perceiben közölte szíve titkát, mélységes bánatát is.

Jókai-ház.

Berzeviczy Albert miniszternek az a terve, hogy megszerzi azt a házat, amelyben Jókai Mór utoljára lakott és utolsó perceit élte. A nagy bérházat Jókai muzeummá alakítanák és ott őriznék a Jókai kéziratait és a Jókaira vonatkozó összes emlékeket.

Jókai a ravatalon.

Annak daczára, hogy tizenöt munkás egész éjjel dolgozott az előcsarnokban felállítandó ravatalon, szombaton délelőtt a munkának még nagyon a kezdetén tartottak. A ravatalból ugyszólván egy sem készült el, csak az Apaffy György szarkofágja körül emeltek három lépésőt.

Az oszlopokat és a menyezetet fekete posztóval vonták be, a szobroknak a legnagyobb részét pedig kihordták a szomszédos helyiségbe.

Vasárnap reggelre fölépüli a ravatal is, elkészül a disztés is. A koporsó az előcsarnoknak hat lépés hosszú és négy lépés széles kis mellékfülkéjében áll. Két koszoru Arany Lászlóné és a házi orvosé, a koporsó lábészén csokor, az özvegyé, a fejrész fölé van téve. A koporsó körül hat gyertya ég és két diszruhás szolga áll mellette őrt.

Vasárnap délelőtt kilencz órától kezdve bocsátják be a közönséget a ravatalhoz.

Petőfi-társaság.

Szombaton délelőtt a Petőfi társaság rendkívüli ülésében elhatározta, hogy Jókai Mór temetésén testületileg vesz részt. A társaság kivonul a temetőbe s megvárja, amíg a nagy halottat elhantolják. Herczeg Ferencz, a társaság elnöke a sirnál beszédet mond.

Jókai-gyász Debreczenben.

Az ország minden részéből veszünk hírt, hogy Jókai Mór halála mindenütt a legnagyobb részvétet keltette. Külsőleg is imponáns módon nyilvánul mindenütt a gyász s nemcsak a középületekre, de az összes magánházakon is gyászlobogó hirdeti a nemzet veszteségét. Szomoruan tapasztaljuk, hogy

ismét Debreczen az egyedüli város, mely ezuttal nagyon is elmaradt e tekintetben is a többi mögött. Mindössze a középületeken lengenek a fekete lobogók, de a gyász enyhébb formában alig nyilvánult meg eddig. Felkérjük a város lakosságát, hogy arra az időre, míg a nemzet halhatatlan költőjét át nem adták az anyaföldnek, tüzzék ki házaikra a nemzet gyásza jeléül a fekete lobogót. Hisszük, hogy ma már a város minden épületén gyászlobogó fogja hirdetni az ország veszteségét.

Jókai és a Csokonai-kör.

Szombaton délután a Csokonai-kör választmánya rendkívüli ülést tartott. Egyedül azzal foglalkozott, mi módon adjon kifejezést a Jókai ravatala felett támadt fájdalmas érzésének. Géresi Kálmán nyitotta meg az ülést. Olyan nagy veszteség érte — úgy mond — a magyar nemzetet, nemzeti irodalmunkat, hogy a Csokonai-körnek is nemcsak kötelessége, hanem élénk vágya is, e nemzeti gyászban résztvenni, amikor Jókainak lelke a halhatatlanság felé, teste pedig a mulandóság felé indul utra. Az elnök indítványára ezután elhatározta a Csokonai-kört képviselő választmány:

1. Jókai Mór ravatalára koszorut helyez.
2. A koszorut küldöttség teszi a ravatalra.

3. Ünnepeies diszközgyűlést rendez s az ott elmondandó emlékbeszéd tartására dr. Kőrösy Kálmán választmányi tagot kérte fel.

A koszorut babér, borostyán és pálmalevelekből Heykal Ede főiskolai fűvészkerti főkertésznel rendelték meg.

Fehér szalagjára pedig arany betűkkel ezt iratják: „Jókai Mórnak — a debreczeni Csokonai kör 1904. május 9.” A koszorut vivő küldöttség tagjai lesznek; Dobieczy Sándor országgyűlési képviselő, a kör alelnöke, dr. Tüdös János főtitkár, dr. Kardos Albert titkár és Szávay Gyula választmányi tag.

Az emlékünnepelet később meghatározandó időben rendezik. De a körnek nem soka összehívandó rendes évzáró közgyűlésében Géresi Kálmán elnök bejelent a választmány most tett intézkedéseit s egyuttal röviden méltatni fogja Jókai halhatatlan dicsőségét. A választmányi ülésen jelen voltak: Komlóssy Arthur, Bernáth Elemér, Dicsőfi József, dr. Ferenczy Gyula, dr. Gulyás István, dr. Kardos Albert, Koncz Ákos, dr. Kőrösy Kálmán, dr. Nagy Zsigmond, dr. Tüdös János és Zoltai Lajos.

Jókai levele Géresi Kálmánhoz.

Az országgyűlésben az 1902. évi költségvetés alkalmával néhány ellenzéki képviselő tapintatlan módon tette szóvá azt a tiszteletdíjat, melyet Wlassics miniszter fölött Jókai részére az „Osztrák-Magyar monarchia” című munka szerkesztéséért. A kegyeletlen fejszóalás nagy visszatetszést keltett az egész országban, kivált az irodalmi emberek körében. A debreczeni Csokonai kör a méltatlan meghurcolás alkalmával üdvözlő iratot intézett Jókaihoz, a kinek rendkívül jól esett a figyelem, amint az Géresi Kálmánhoz, a Csokonai-kör elnökéhez posta fordultával küldött rendkívül meleg hangú leveléből kitűnik. A levelet itt közöljük:

Tisztelt Elnök ur!

Fogadja leghálásabb köszönetemet a Csokonai-kör által hozzám intézett lélekemelő nyilatkozatáért. Nekem elégtételül szolgál az is buzdításul, hogy hátralevő napjaimat is, miként az addigieket nemzetemnek, az erkölcsi ideáloknak és az igaz szabadságvívésnek szolgálatában töltsöm el.

Adja át kérem halás üdvözetemet a Csokonai-körnek és Debreczen közönségének,

melynek kora ifjuságom óta igaz tisztelője vagyok.

Kiváló tisztelem mellett maradok

Budapesten, 1902. április 25-én

igaz tisztelettel

Dr. Jókai Mór.

Ezt a levelet kegyelettel őrizi a Csonkai kör.

Rögtönzött gyászünnepegy.

Hazánk nagy fia és koszorús költőnk Jókai Mór halálán megilletődve, meghatározott gyászünnepegyt rögtönzött pénteken este dalpróbája után a Debreczeni Dalegyelet. A dalkör tagjai nagy meghatottsággal eldanelták a Torday Gábor örök szép gyászénekét — az Emléket.

Jókai-gyász a ref. főiskolán.

Az év. ref. főiskola vegyes tanárkara, pénteken délután gyűlést tartott, hogy kifejezést adjon a nagy író elhunytá felett érzett részvétének. A gyűlésen dr. Erdős József, az akadémia igazgatója emlékezett meg az elhunytól. Szép beszédjét itt adjuk:

Nagytiszteletű és tekintetes közös tanárkari gyűlés! A legbensőbb megilletődéssel és honfiai öszinte fájdalommal jelentem ezen a helyen, hogy a magyar nemzeti irodalom legkimagaslóbb alakja, legtermékenyebb, lángelkű művelője, dr. Jókai Mór, dicsőséges életpályájának megfutása után, május 5. napján esteli 9 óra 20 perczkor, jobblétre szenderült. Tündöklő napként világított ő irodalmunk egén s csodás géniusza fényt sugárzott a haza határára tundra is, szerte mindenüvé, ahol csak írni, olvasni tudó nép lakik a föld kerekén. Teljesen indokolt és méltó tehát a fájdalom, a melyet e nagy lélek elköltözése miatt éreznünk s pótolhatlan — talán évszázadokra kihatólag — a halála fojtván egész nemzetünkkel sújtó veszteség, a melynek híre hallásakor nyomban kitűztük a gyászlobogót kollégiumunk ormára. Meg vagyok győződve, hogy mindnyájunk közös érzelmének s gondolatának adok kifejezést, midőn indítványozom, hogy dicsőült koszorús írónk dr. Jókai Mór elhunytá felett érzett közös és mélyeséges fájdalomnak, hódolatteljes kegyeletünknek külön gyászkeretes lapon adjunk jegyzőkönyvünkben kifejezést és végtisztességtétele alkalmából valamint dicső emléke megörökítése céljából tegyük meg a nevéhez méltó intézkedést!

Az indítványt a tanári kar is elfogadta.

Debreczen részvéte.

Debreczen városának tanácsa táviratilag is kifejezett részvétét élőlőzóval is tolmácsolták *Thaly* Kálmán és *Bakonyi* Samu képviselők, akik Jókai Mór özvegyénél részvétlátogatást tettek.

Debreczenből a küldöttségek ma, vasárnap indulnak Budapestre.

Vármegyénk és közelvidéke.

Hajdúvármegye a királyhoz.

Hajdúvármegye e hó 16-iki közgyűlésén indítványt fognak tenni abban az irányban, hogy a királynak szavazzon hódoló köszönetet a vármegye közönsége azért, hogy II. Rákóczi Ferencz hamvai hazahozatalára megadta az eagedélyt. A hódoló feliratot *Wesprémy* Zoltán, a vármegye főjegyzője szerkeszti.

El az ujjvilágba. A múlt héten két kérvény is érkezett a központi főszoigabiroháshoz, melyben Amerikába kérnek utlevelet. Az egyik *Stundferd* József mikepércsi, a másik pedig *Neumann* Gizella egyeki lakos.

Ellopott dohánykészlet. Bereczki András szoboszlai szekeres dohányt és szivart vásárolt, hogy hazaszállítsa egyik városabeli trafikosnak. Szekeréről azonban zsákostul együtt ellopták az egész készletet.

Számonkérőszék. A számonkérőszék május 9-én, hétfőn d. e. Domahidy Elemér főispán elnökle alatt ülést tart.

Hajdúvármegye állandó választmánya a május 16-iki közgyűlés tárgysorozatát készítette elő szombati ülésében. A folytatólagos ülés e hó 14-én lesz.

Egyházak és iskolák.

Az igazgatótanács ülése a főiskolán.

Szombaton délelőtt a főiskolai igazgató tanács fontos tárgyakat tartalmazó tárgysorozattal ülést tartott *Degenfeld* József gróf elnökle alatt. A gazdasági tanács jelentéseinek letárgyalása után áttértek az akadémiai igazgatói jelentések tárgyalására. Ennek során került tárgyalás alá *Karsa* István dr. tanárnak nyugalomba vonulása által megüresedett tanszékre való jelölések.

Az igazgatótanács az egyházkerület elé a pályázók közül a következőket ajánlotta: *Bacsó* Dezső, *Forgon* Lajos, *Nagy* István, *Tóth* Lajos és *Varga* Imre.

Az akadémia többi ügyeinek letárgyalása után *Széll* Kálmán indítványára két szavazat ellenében javasolni fogják a kerületi közgyűlésnek, hogy a jövő tanévben az V. osztályban is párhuzamos osztályt állítsanak fel és a gimnázium fejlesztésére az állam segélyét vegyék igénybe. Ezután az igazgatóválasztást ejtették meg. Ugyanis hat évi ciklusra választják az igazgatókat és *Sinka* Sándor mostani igazgatónak ez iskolai év végével telik le a hat éve.

Az igazgatói állásra *Sinka* kivül *Karay* Sándor is pályázott. Az igazgató tanács is 12 szavazattal 8 ellen *Karay* Sándort ajánlotta a következő hat évre gimnáziumi igazgatónak.

Tisztelgés Dégenfeld grófnál. A főiskola tanárkara abból az alkalomból, hogy *Dégenfeld* József gróf amerikai utjából szerencsésen hazaérkezett, szombaton délután 4 órakor küldöttségileg tisztelgett nála. A gróf a főiskola kis tanácstermében fogadta a tisztelgőket, kiknek vezetője, dr. *Erdős* József szép szavakban tolmácsolta a tanárkarnak a gróf iránt érzett igaz szeretetét. Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet az iránta ez uton is tanusított kitünő szeretetért.

Miniszteri biztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreczeni felső kereskedelmi iskola ez évi érettségi vizsgálatának vezetésével, miniszteri biztosi minőségben dr. *Szabó* Sándor sárospataki jogakadémiai tanárt bizta meg.

Tanügyi a mult hóban. A tanfelügyelő áprilisi jelentéséből közöljük az alábbi adatokat: A kanyaró miatt az egyháztéri év. ref. iskola I. osztálya és az ág. ev. iskola bezárattott, az utóbbi azonban, valamint az Eötvös-utcai év. ref. iskola I. osztálya a járvány megszűnte folytán kinyitattott. Az országos tanítói árvaház létszáma 92 fiu és 72 leány.

Tulzsufolt iskola. A debreczeni r. kath. népiskolának több osztályában a tanulók száma százon felül van. A tanfelügyelő úgy erről, mint arról, hogy két kiegészítő állás rendszeresítve nincsen, felterjesztést intézett a közoktatásügyi kormányhoz.

UJDONSÁGOK.

Vád alá helyezett vasutasok.

Az országos vasuti sztrájkból kifolyólag az üzletvezetőségi székhelyeken és egyéb forgalmi gózpontokon a mozgalom indítói és vezetői ellen a bíróságok megindították az eljárást, hivatalos kötelesség megszegése, erre való fölbujtás és egyéb büntetendő cselekmények miatt.

Mint értesülünk, a miskolci törvényszék is megindította a mozgalom ottani vezetői ellen az eljárást és a vizsgálat befejeztével az ügyészség vádiratot adott *Ó. Papik* Sándor főellenőr, *Kállai* János mozdonyvezető, *Moravetz* Ferencz vasuti főkalauz és *Ixel* Béla vasuti altiszt ellen a btkv. 480. §-ába ütköző hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt.

Az ügyészi vádirat kiemeli, hogy terheltek büncselekményét abban látja, mert ok április 20-án és következő napjain eskü avagy fogadalom mellett elvállalt hivatali és szolgálati kötelességeiknek teljesítését, mint állami vasuti alkalmazottak az állammal szemben összebeszélés következtében megtagadták.

Az ügyészség vádiratára a miskolci törvényszék büntető tanácsa akként határozott, hogy *Papik* főellenőr, *Ixel* inditványozott, *Moravetz* főkalauz és *Kállai* mozdonyvezető ellen a Btkv. 431. szakaszában meghatározott hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt a közvetlen idézést elrendelte. Ennek folytán a főtárgyalás megtartására május hó 10. napjának délelőtt 9 órája tüzet ki.

Az indokolás kiemeli, hogy terheltek a nyomozás adataival összehangzóan bíróság előtt beismertek, hogy az 1904. évi április hó 20-án és következő napjain eskü illetőleg fogadalom mellett elvállalt hivatali kötelességeiknek teljesítését mint magyar államvasuti alkalmazottak többekkel való együttes elhatározással tehát összebeszélés következtében megtagadták, fogadalmat tettek arra nézve, hogy egymást mindaddig el nem hagyják, mig sorsuk jobbra vagy balra nem dől, s így a hivatali kötelességnek összebeszélés következtében történt megtagadására nézve a saját beismerésük szolgál alapul.

Debreczen új vasut engedélye.

A fancieskai iparvasut építése alkalmából kérte Debreczen város közönsége a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a debreczen—guthi iparvasut építésére és üzemben tartására 1882. márczius 10-én *Kopf* Dávid és *Steinberger* Gyula részére kiadott engedélyt ő reá ruhazza át. A miniszter a város közönségének kérését teljesítette.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A város közigazgatási bizottsága szombat délután 3 órakor tartotta rendes havi ülését *Domahidy* Elemér főispán elnökle alatt. Jelen voltak: *Kovács* József polgármester, *Veesey* Imre főjegyző, dr. *Magoss* György főügyész, *Bészler* Károly árvaszéki elnök, *Csánky* Viktor tanfelügyelő, *Fauszt* Elek pénzügyigazgató, *Latinovics* Mihály főmérnök, az államépítési hivatal főnöke, dr. *Sárváry* Gyula főorvos, *Horváth* István alügyész, *Rickl* Antal gazdasági előadó, dr. *Kola* János, *Márk* E-dre, dr. *Fejér* Fe-

rencz, Márton Imre, Horváth István, Pálffy Gábor és Szilágyi Imre bizottsági tagok. A folyó ügyeket intézték el.

— **Megszűnt a kefégyári sztrájk.** Végre megtört a jég. A kefégyárosok, amint bennünket értesítenek, kiegyeztek a munkásaikkal. Az egyezés megtörtént, annak pontjait kölcsönösen írásba foglalták és hétfőn hat heti munkabeszünés után ismét megindul a munka a két kefégyárban. A sztrájk a munkások győzelmével végződött, az összes követeléseiket teljesítették a munkaadók, csupán a béremelésre vonatkozó követelés teljesült részben. E helyt megemlítjük, hogy a munkabéremelés ugyanoly mértékben történt, a mint azt a Falk-gyár tulajdonosa már a sztrájk második hetében is megajánlotta.

— **Az adó.** A pézügyigazgató jelentése szerint április hónapban egyenes adóba befolyt 72113 korona, a hátralék 823.773 korona, amely összegbe azonban nincs beleszámítva az 1903 évi I. és II. osztályú kereseti adó, a ház és földadó és az ezek után járó jövedelmi pótdó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett egyletek, vállalatok adója és általános jövedelmi pótdója, mert még eddig nem is vettek ki. Hadmentességi díjban 250, bélyegjövődékben (a megyét is véve) 36.515, jogilletékben 49.947, díjjövődék 8871, dohányjövődékben (a vármegyével) 152.950, határvámjövődékben 9018, fogyasztási és italadóban 25.000 korona folyt be. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 7, a miniszter 4 esetben engedélyezett. Időlegesen házadó mentességet 2 esetben állapított meg a pénzügy.

— **Közegészségügy a múlt hónapban.** A közegészségügyi viszonyok áprilisban kedvezőtlenek voltak, a fertőző kórokozók szaporodtak. A kanyaró dühöngött leginkább a gyermekek közt, de elég enyhe volt a lefolyása. Kanyaróban 6, vörhenyben 4, roneselő toroklobban 3 haláleset történt. A kerületi orvosok 96 fekvő és 545 feújáró beteget gyógykezelték. A piacra hozott különböző élelmiszerek orvosrendőrileg vizsgáltattak, több ízben a romlott élelmiszerek elkoboztattak és az elárúsítók ellen a megtorló lépések megtétettek. Különös igazán, hogy az ilyen eseteket a rendőrség nyomában nem hozza a nyilvánosságra és nekünk a közigazgatási bizottság ülésén kell hallanunk a piaci botrányos állapotokról.

— **Eljegyzések.** Az elmúlt hét folyamán házasságkötés céljából a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál feliratkoztak Pintér Jenő Ullmann Gizellával, Káposznyák Illés Nyiri Zsuzsánnával, Bojer Tódor Kozák Máriaival, Goldstein Henrik Goldstein Arankával, Fonyi Sándor Kossovski Juliánnával, Biró István Sárkány Juliánnával, Barti Mihály Teleki Zsuzsánnával, Neubauer Sándor Meier Blaukával, Latinka Lajos Vertel Ilonával, Borsi Lajos Török Lidiával, Konez József Kovács Máriaival, Rózsa Bálint Szathmári Zsuzsánnával, Bojdo István Harsányi Máriaival, Tolvaj Ferencz Nyikita Juliánnával, Jobbágy Gábor Barna Máriaival, Ari Lajos Pető Rózával, Nagy Lajos özvegy Nagy Józsefnével.

— **Engedélyezett borszáritó telep.** Széchényi, Tóczós és Hatvan-utcái kertekbeli birtokosok, ezek között Kovács József polgármester, Márk Endre ügyvédi kamarai elnök nem ok nélkül emeltek panaszt Schwarcz Fülöp borszáritó telepe ellen, amely e három kertség között elviselhetetlen büzt ter-

jeszt. Schwarcz Fülöpöt úgy az első, mint a másodfoku iparügyi hatóság telepengedély kieszközlésére utasította. De a tulajdonos e határozatot megfellebbezte a kereskedelemügyi miniszterhez, aki — az érdekelt szomszédok nem csekély meglepetésére — mindkét határozatot feloldotta, Schwarczot a telepengedély kieszközlésének kötelezettsége alul felmentette, úgy hogy az a borszáritó telepet ezen a helyen továbbra is fenntarthatja.

— **Községi bíráskodás.** A város községi bíróságához április hónapban 452 panasz érkezett. Ebből elintézet nyert ítélettel 146, végzéssel 56, egyezséggel 52, megszünt 193, vidéki megkeresés 12, végrehajtás elrendeltetett és fogatosított 73, árverés elrendeltetett 57, fogatosított 1 esetben, felebbezés felterjesztetett 1 esetben.

— **Debreczen népesedése.** A város bel és külterületén született április havában ev. ref. 84 fiu, 75 lány, r. kath. 16 fiu és 15 lány, g. kath. 4 fiu és 5 nő, zsidó 5 fiu és 14 nő, összesen 218. **Törvénytelen volt 35, azaz 16%.** Halva született 11 fiu, 5 leány. Elhaltak ev. ref. 68 férfi, 76 nő, — 144, róm. kath. 12 férfi 12 nő — 24, g. kath. 4 férfi, 1 nő — 5, Zsidó 1 férfi, 4 nő — 5, tehát összesen 179. A szaporodás tehát 29. Házasságot kötött, 24 ev. ref. 5 r. kath., 2 zsidó és 7 vegyes vallású pár.

— **Acsmesterek értekezlete.** A debreczeni acsmesterek vasárnap d. u. 3 órakor értekezletre gyűlnek az ipartestület kis tanácstermébe. A gyűlés tárgya folyó ügyek elintézése lesz. A vezetőség kéri a mestereket, hogy minél számosabban jelenjenek meg az értekezleten.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Labancz István Kapusi Erzsébettel, Leidenfeld Antal Klein Etellel, Radics Ferencz Kolozsvári Erzsébettel, Bónis Mihály Saláta Erzsébettel, Oszicsák György Pócsi Klárával, Kerekes József Pinczés Borbálával, Szedlák Gyula Takács Máriaival, Molnár Sándor Pete Eszterrel, Kapitány István Jenői Juliánnával, Gáspár Imre Molnár Agnessel, Varnasi János Móra Juliánnával, Molnár Géza Cseke Lidiával, Popovics László Nagy Agnessel, Szilágyi János Tóth Máriaival, Nagy János Veréb Rózával, Elek Antal Bőr Juliánnával, Erős Károly Szilágyi Ilonával, Sarkadi Sándor Végh Rózával, Nagy Sándor Kovács Rózával, László Miklós Miskolczy Etellekával, Goldstein Ábris Klein Máriaival, Eliser Gyula Bajk Máriaival. Összesen 22 pár.

— **Hány katona van Debreczenben?** A polgármester jelentése szerint április havában a katonai létszám a következő volt: közös hadseregbeli 1975 ember 575 ló, honvédségi 827 ember 352 ló, összesen 2802 ember 967 ló. A múlt hónapban átvonulási szállást kapott 1 tábornok, 6 törzstiszt, 48 tiszt, 150 ember és 150 ló. Előfogat 14 esetben adatott.

— **Elhalasztott közgyűlés.** Az Iparos Ifjuság Önképző Egyesület a mai napra hirdetett evi rendes közgyűlése bizonytalan időre elhalasztott.

— **Meghalt, mert nem lehetett vasutas.** Kulcsár Gábor, Ferenczy Ferencz gazdasági tanintézet tanár szolgálja csütörtökön reggel forgó pisztolyal öngyilkossági szándékából magára lőtt. A golyó látszólag csupán könnyebb sérülést okozott s az orvos nem tartott semmi komolyabb következménytől. Pénteken este azonban komoly fordulat állott be a beteg állapotában. A golyónak a koponyacsontozó való ütődése következtében az agyban megpattant néhány

erecske és az így támadt vérömlés halálát okozta az életunt fiatal embernek. Végzetes tettét azért követte el, mivel az üzletvezetéshez folyamodott, hogy vegyék fel vasuti szolgálatba, és mivel e terve nem sikerült, inkább meghalt.

— **Betegforgalom a kórházban.** A városi kórházban április hónapban maradt 153 férfi és 133 női beteg, felvételre a múlt hónapban 169 férfi és 139 nő, elbocsátott 183 férfi, 136 nő, meghalt 13 férfi és 12 nő, maradt e hó végén 126 férfi és 124 nő, összesen 250 beteg.

— **Megkéselt építő vállalkozó.** Szombaton délután Kozák Ferencz homok utca 67. és Kozák István homok utca 36. sz. a lakó köművesek behívták Gulácsy György építővállalkozót a Dégenfeld-téri Majda István féle pálinkamérésbe azon ürügy alatt, hogy jó vállalatra tehet szert. Gulácsy gyanútlanul bement, de vesztére, mert a két Kozák megtámadta, elverte. Dulakodás közbe Gulácsy a jobb arcán erős bicskaszurást is kapott. A két köművest bekísérték a rendőrség bünygi osztályára.

— **Halálozások.** Nagy Ilona ev. ref. 4 éves gyermek, Burai Julianna ev. ref. 28 éves, Morvai Gábor ev. ref. 73 éves napszámos, Kulcsár Sándor ev. ref. 26 éves inas, Szilágyi Gusztáv ev. ref. 46 éves fodrász, Kurtács Lőrincz görög kath. 43 éves mozdonyfűtő, Hegedűs István ev. ref. 2 napos, Kalászi Mária ev. ref. 25 napos csecsemő, Gál Mihályné Zoltán Margit ev. ref. 58 éves.

— **Új iparosok.** A rendőrség, mint első foku iparhatóság április havában 28 iparigazolványt és 16 munkakönyvet állított ki. Az iparengedélyekért befolyt 300 korona.

— **Kérelem.** Azon fiatal embert, ki a péntek este „Denevér” előadásról felöltömet tévedésből elvitte, fölkérem, hogy sziveskedjék azt e lap szerkesztőségébe beadni, nehogy a rendőrség utján legyen kénytelen kiléte után tudakozódni. Weisz Lajos.

— **Talált tárgyak.** Folyó hó 4-én találtatott egy pénztárca és 2 darab fülönfüggő, mely a rendőrkapitányság bünygi osztályánál őriztetik, hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

x **Elismert legszebb hölgy és gyermek fényképek** Némethy József fényképész műtermében készülnek. Piacz-u. 42. Lamprecht-palota.

x **Értesítés.** Tetszés szerint, részben vagy egészben visszafizethető nagyobb kölcsönök földbirtokra öt és fél százalék mellett. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is gyorsan kieszközölhetnek Debreczen, Csapó-u. 12. Hatvan-u. II. járás 28. szám 4 nyilas szőlő eladó Garai-u. 16.

x **A legszebb női kiegészítők,** pénz, szivar és cigarettatárcák; kézi bőrdöngők, kofferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándék tárgyak beszerzésére ajánljuk **Mentze Henrik** ujdonságok áruházát Piacz és Szent-Anna-u. sarkán, az olcsó szabott ár minden darab árun ki van tüntetve.

x **Ritka szerencsése** van Gaedicke ismert budapesti szerencsegyűjtőjének, mely rövid időn belül a 602.000 koronás jutalmat, háromszor a 400.000 koronás, háromszor a 100.000 koronás, a 70.000 koronás és négyszer a 60.000 koronás főnyereményt fizette ki. E czég óriási szerencsése már is közmondásossá vált, tehát a ki főnyereményhez akar jutni, az siessen a szerencsés Gaedicke-nél sorsjegyet rendelni.

Olcsó bevásárlási forrás **Glück Ede** férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza. Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban. **DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt. (Kistemplommal szemben.)**

x Telegdy szikszós fürdő megnyitása. Beküldött értesítés szerint a csuzos és köszvényes bajok ellen kiváló gyógyhatással bíró *Telegdy (Szepes) sóstó* fürdő május 1 seje óta nyitva, a t. fürdőző közönség rendelkezésére áll. Az azon irányban menő vonat menetrendje nem változott.

x Érdekes válópör. Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy fiugyerek is van a házban. Azonban, ha a család nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házasságok együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A külömben is kikapós menyecske és a lesujtott férj hónapok mulva a tárgyalási teremben találkoznak először. A bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, béküljete ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!” és a nagy felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiu görcsösen a markába szorított egy papírdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereményt nyert ugyanaznap Török A. és Társa bankházában. Budapesten, Teréz-körút 46. szám alatt. És e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

Blous-selyem

60 krtól 11 frt 35 krig métere — legújabb divat! Bérmentesülve és elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával **Henneberg selyemgyára** Zürich. IV.

TÁVIRATOK.

Alice nagyhercegnő balesete.

Salzburgból táviratozzák: Alice, toscanai nagyhercegnő délelőtt nyirfajdra vadászott. Lőtt is néhányat, de visszatérte közben elesett az uton és ballábát eltörte.

Az orosz-japán háború.

Londonból táviratozzák, hogy a japánok Kuroki tábornok vezetése alatt feltartóztatlanul nyomulnak előre. *Antung* csekély ellenállás után került a hatalmukba, *Pöngvang-cseng* szintén. A japánok csekély helyőrséget hagyván hátra gyorsan nyomulnak előre Mukden felé.

Port-Arthurból jelentik, hogy a várost minden oldalról körülfalták a japánok. A vasuti összeköttetés Mukden-nel megszakadt. *A helyőrség kétségbeesetten várja a történelmüket.* Bancseukov orosz író, aki Port-Arturba szorult, a legnagyobb elragadtatással írja a japánok haláltmegvető bátorságáról.

A legutolsó kikötőelzárást fényes nappal irtózatos ágyutüz közt hajtották végre. Mikor az első hajó mégis célzott, a japánok „ban száj” kiáltással elsüllyesztették. Valamennyien ottvesztek. A második hajón levő legénység sem tüzte ki a fehér zászlót, inkább meghaltak, de a parancsot teljesítették.

Rákóczi hamvai.

Az országház elnöki fogadó szobájában délelőtt pártközi értekezlet volt, amelyben a Rákóczi hamvainak hazaszállítására vonatkozó törvényjavaslat szövegét beszéltek meg. Ott voltak a miniszterelnökön kívül a pártok képviselői. A függetlenségi párt részéről Thaly Kálmán jelent meg.

Rablás a Margit-szigeten.

Vakmerő rablást követett el ismeretlen tettes a déli órákban a budapesti közönség üdülő helyén, a Margit-szigeten. Az áldozat *Zichy Nepomuk János* gróf, aki a déli órákban kocsin ment a Margit-szigetre. A kocsiját elküldte és a liget egyik padjára ült. Hirtelen urias külsejű ifju állt eléje, a revolverét mellének szegezte. Szerencsére a revolver csütörtököt mondott. A gróf erre megragadta a merénylő kezét, aki erre a revolver fogantyújával többször fejbe verte, úgy hogy eszméletlenül terült el a földön, mire a rabló aranyóráját és tárczáját elrabolta és megugrott. A gróf sebeit a mentők kötötték be és kocsin szállították Muzeum-utca 13. sz. a. lakására. Az ismeretlen tettest a rendőrség nyomozza. A gróf állapota súlyos. Sebláz még nem jelentkezett.

Főrendiházi ülés.

Délután 5 órakor a főrendiház tartott ülést Csáky Albin gróf elnöklete alatt, aki Jókai Mórról kegyeletesen emlékezett meg. Előterjesztéseikhez egyhangulag hozzájárultak a főrendek. Nagy feltűnést keltett, hogy az előterjesztések közt szerepelt a ktrályi kézirat, hogy a delegációt május 15-re hívja össze, mert eddig mindig a képviselőházzal közölték azt.

Színház.

Rejtett boldogság. Sudermann Hermann, ez a germán titán merész kézzel rázza meg azokat a templomokat, melyeket az emberek a századok alatt fölépítettek. És sok korhadtt oszlop, hamis oltár megreszket itélkező karja sulyától, vagy létjogában megerősödik, a melynek alapja mélyen fekvő. Ezen újabb darabjában a germánok ősi erényét, a szenvedélyeken diadalmos hűségét dicsőíti, mely a boldogság támasza.

Wiedermann György iskolaigazgató, az ifjuságát már átélte deressedő tőrü nőül veszi Erzsébetet, ki csalódott szerelmében és a csendes családi életben, távol a világtól felejté is a multak emlékét. Azonban szerelmének tárgya Röcknitz Alfréd báró nem szűnik meg őt szerelmével üldözni s kész

elválni saját feleségétől, csak hogy vele együtt lehessen. A hitvesi hűség, a fölébredt szerelem, az igazi boldogság utáni vágy és a végnélküli szenvedély óriási harcot vívnak a nő keblében és majd az öngyilkossáig viszik a vergődő nőt, míg végre a hitvesi hűség diadalmaskodik és a még ifju nő lemondva az életnek őt megillető boldogságáról, ott marad családja körében.

Ez a meseje a darabnak, mely Sudermann tolla alatt érdekes, sőt mondhatni több jeleneteiben idegfeszítő hatással bír. Általában véve a darabnak jó hatása volt, csak a III. felvonásban a nő hirtelen való jellemváltozását nem tartjuk eléggé megokoltnak.

Az előadás keretében a szereplő színészek igyekeztek a lehető legjobbat nyújtani. Különösen Jeszenszkyt illeti meg a dicséret. Ez a tehetséges művész valóban sokra képes, noha őt hatásosabb szerepben is láttuk már, de az este különösen a vergődő női szív festésében remekelt.

Pataki, a tüzes, szenvedélyes fiatal bárót játszotta. Úgyes volt, mint mindig, noha itt-ott túlzott. Menszárosnak kevés szerepe volt s az a csokor, a mit kapott, nem e szerepének szólt.

Délután is, este is, Vasárnap két előadás lesz a színházunkban, délután Dóczy József 3 felvonásos népszínműve a „Liliom Klári” kerül színre félhelyárakkal. Este az „Aranyvirág” című operetű kerül színre. A színszeret mindkét darabban Sugár Aranka fogja játszani. Így adja hírül a színlap Ez kissé furcsa. Eddig a művezetés szántszándékkal pihentette a primadonnát és most egyszerre két címszeret is játszat vele, ami kimeríti. Mert egészen más énekelni, mint pl. rozsvicceket elkrémerkedni.

Márkus Emma vendégjátéka.

Igen nagy érdeklődés mutatkozik *Márkus Emilia* asszony, a Nemzeti Színház tagjának debreczeni vendégszereplése iránt. Hétfőn „A nők barátja” című vigjáték kerül színre a vendégművésznővel, kedden pedig az „Utazás az özvegyiség felé” című vigjáték szintén a vendégművésznővel. *Márkus Emilia* vendégjátékára az utalványok nem lesznek érvényesek, írja a színházi iroda.

Jókai halála és a színház. A költőkirály halálát az egész ország gyászolja. A színházak azzal adnak kegyeletöknek kifejezést, hogy Jókai-darabokat adnak, így pl. a temetés napján, hétfőn a legtöbb vidéki színház, amint a lapokból olvassuk, Jókai-darabot ad, csupán a debreczeni színház művezetőségének nem jutott eszébe ilyesmi. Igazán nem csodálunk, ha a *kegyeletes közönség üresen hagyá a színházat hétfőn este* és távolítéval tüntetne ezen vaskos kegyeletlenség ellen. Azon is bámulunk, hogy *Márkus Emilia* asszony, ez a nagy-szívű művész hétfőre lejön, amikor neki, mint a Nemzeti Színház tagjának Budapesten, a Jókai temetésén kellene részt vennie. Nagyon örvendenénk, ha *Makó Lajos* igazgató módját ejtené, hogy műsor-

Nyári ruhák
tisztítását és festését

kifogástalanul teljesít **KONC JÓZSEF** kelme-festő és ruha tisztító Debreczen. Üzlet: Battyányi-u. 2., műhely: Vár-utca 3. (Zenede épület.)

változással köszörülne ki ezt a csorbát, mert alighanem üres ház és üres pénztár fogja jelezni, hogy a közönség a kegyetlenséget nem tűri.

Törvénykezés.

Börtönügy a múlt hóban. A debreczeni törvényszéki fogházban márczius hó végén maradt 106 férfi és 11 női fogoly, április folyamán bekerült 30 férfi és 11 nő, szabadult 48 férfi és 12 nő, maradt május 1-én 88 férfi és 10 nő. A rabok 357 korona 38 fillért kerestek, amelyből osztaléku 72 korona 30 fillért kaptak.

Nyílttér.

Debreczen és vidékén
osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés
bankházából

Bpest, VI., Teréz-körút 46 a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály huzása május 17. és 18-án.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/2 sorsjegy 1/4 sorsjegy 1/8 sorsjegy 1/16 sorsjegy
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Kiváló tisztelettel

Horovitz Zsigmond

papirkereskedése

DEBRECZEN, Piacz-u. 66.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 254. Bérletszünetben.
Debreczen, vasárnap, 1904. évi május 8-án
détután 3 órakor, félhegyárral:

LILIAM KLÁRI.

Népszimfő 3 felvonásban. Irta és zenéjét
szerzette: Dóczi József.

Folyó szám 255. Bérletszünetben.
Este 7 1/2 órakor, rendes heléárral:

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban. Irta: Martos Ferencz.
Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

Közuti mozdonyok

a bécsi új felszámolás alatt álló Transvay
társaságtól, rendes fűtésű 40 és 60 ló-
erejű, jó karban, mintsintén vágányok
rendes és II-od rendű parkányzattal
igen olcsón eladó.

Josef Brukner & Söhne

Wien 11/2. Novaragasse 42.

Megérkeztek a legújabb Blous különlepossegek

nagy választékban
Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.
Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

A tavaszi és nyári idényre érkezett mosó áru újdonságaimat u. m. Cosmanosi duchesse szattének, franczia katonok és batistok, piquek, át-törött fehér ajour és himzett batistok, fiu ruhákra való czérna szövetek, elsőrendű minőségű czérna fonal, Creas és Rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, csipke függönyök, ágy- és asztal terítők, saját készítettésű paplanok, harisnyák, keztük és mindennemű rövid árak raktárát olcsó szabott árak mellett ajánlja

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

főtér, a nagytőzsde mellett.

1900. Párizsi világkiállítás GRAND PRIX.

„KWIZDA“-féle restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Egy üveg ára
2 kor. 80 fill.
40 év óta az udvari istállóknak a katonai és polgári nagyobb istállóknak a használatban nagy megerősítés előtt és után erősítőül az inakmereve dése ellen, stb. a trainingnél nagyobb munkára képesíti a lovat.

Valódi minőségben csak az itt látható védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogua-üzletben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár: **KWIZDA JÁNOS FERENCZ**

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél
1. **Korneuburg**, bei Wien.

Erdei József

épület- és műlakatos
DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal
épületeknél előforduló **egyszerű és diszmunkákat.**

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben.** Kivánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

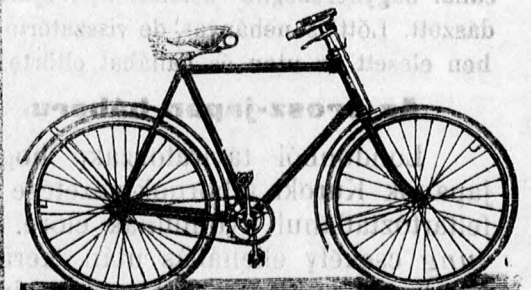
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerárban.

Schweitzer Testvérek cég

varrógép és kerékpár áruháza Debreczen,
Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk **kerékpár alkatrészekben** Nagy mechanikai javító műhely.

Tulhalmozott raktár miatt meglepő olcsó árak!

Férfi öltönyök **6 frt 50 krtól**

Fin öltönyök **5 frttól.**

Gyermek öltönyök 2 frt 50 krtól.

Grünfeld Adolfnál

DEBRECZEN, Kistemplom-bazárban.

Kék gálicz és Raffia háncs

legolesőbban beszerezhető

Fritsch Károly

fűszerárú üzletében

Fóter, a Bika szállodával szemben.

Erzsébet királyné alap. sorsjáték

FERENCZ FERDINÁND főherceg öfensége védnöksége alatt

Főnyeremény

100.000

korona érték, továbbá 10,000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 K. összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy 1 korona.

Utolsó hónap

Kapható Debreczenben: Szent-Királyi Tivadar, Kereskedelmi és iparbank, Közgazdasági bank, Nagy-féle tőzsde, Schwarz Dániel, Gróf J., és az Erzsébet Királyné sorsjáték főkezelőségénél, Budapest, V. Nádor-utca 23.

„BERTA“ gőzmalom a régi sertés vásártéren.

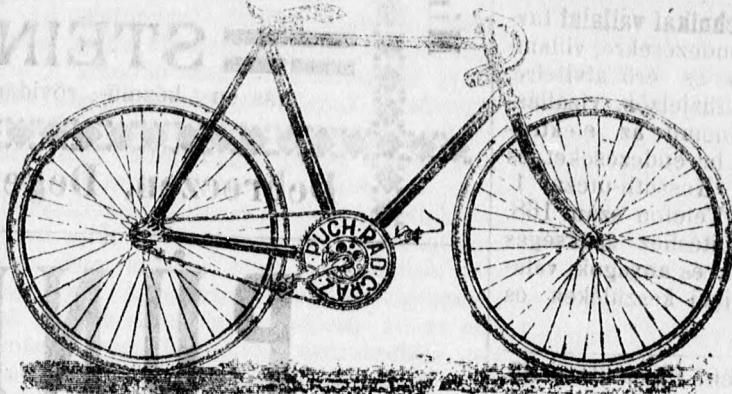
Tisztelettel értesitem a nagyérdemű örlető közönséget, hogy a mai napon a **Rosenthal féle**

gőz és olajmalmot

megvettem és azt „Berta“ malom czimen saját kezelésem és felügyeiletem alatt tovább vezetem. Főtörekvésem oda irányul, hogy a n. érdemű közönséget szolid, pontos és jó kiszolgálásban részesítsem. **Szítalt buza és kétszeres liszt, árpa és tengeri, dara, korpa** mindenkor napi áron kapható. Magamat a t. közönség szives pártfogásába ajánlva.

tisztelettel:

Bárány Mór.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves grácz **Puch** kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

Mert ott a 602.000 kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100.000 „ „

Mert ott 1-szer a 70.000 „ „

Mert ott 4-szer a 60.000 „ „

Mert ott 3-szor a 30.000 „ „

Mert ott 5-ször a 25.000 „ „

Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1/1	1/2	1/4	1/8	sorsjegyeket
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása czéljából kívánatra szivesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím

Név:

Állás:

Lakhely:

Utolsó posta:

A nem kiránti módzat törendő.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kenceze és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Svájci órák törvényes jellel **Horváth óraművesnél** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz faló órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Eladó egy használatlan szalon garnitúra matt siffon es asztalkával. Csapókerti fiúiskola.

2 modern utcai ablak olcsón eladó. Megtekinthető: Batthyányi-u. 15.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállásmérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, fizikai készülékek és telepek raktára.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz-utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és **fejelést** igen mérsékelt áron.

Üzlethelyiség; 2 év óta hentes-üzlet azonnal kiadó. Külső-Vásártér 1. szám.

Gyógy borok valódi Ménesi vörös, valódi Magyarádi fehér feltűnő olcsó áron szerezhető be Balogh Ferencz fűszer- és bor üzletében Petőfi-tér 12. szám.

Bodega Rosner Mártonnál Piacz-utca 75. Naponta friss virsli és szép felvágottak. Tisztán kezelt libazsír és hordós káposzta.

Óriási kávé behozatal és kiviteli raktár Lindenfeld J. Jenőnél, Városház-utca 2.

Valódi Egyiptomi cigaretta hüvelyek: »Nile«, »Amtie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legújabb **diák hüvely** parafás arany szópókával 30 fillér. Uj King dohánnyfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-sörcearnokkal szemben.

Kiadó utcai lakás 2 szoba, hálószoba, előszoba és konyhából álló lakás május 1-re kiadó. Simonfy-utca 44.

Kiköltözés miatt rendkívül olcsó!

Építkezés miatt nemsokára jelenlegi üzlethelyiségből ki kell költözni. Ennélfogva óriási dus raktáramat apasztani vagyok kénytelen. Tisztelettel adom tehát a nagy közönségnek szives tudomására, hogy ez alkalommal tulzsfolt árú raktáramat minden elfogadható áron bocsátom eladásra.

Kartonok már 16 krtól feljebb, **óriási választéku nyári színes és fekete**; **gyászkelemék** 25 krtól feljebb. **Jó mosó, szintartó Batizok, Zephirek, Kanavászok, Harisnyák, Keztyük, Kötények, Ingek, Zsebkendők, Papiánok.** Kiemelem:

Fejrevaló kendőim

olcsóság és szépség tekintetében minden fajban.

Selyem kendő 65 krtól, Karton 14 krtól feljebb.

Bokréta-kendőim építkezőknek.

Kész szövet-aljak 2 frt 20 krtól, Karton aljak 1 frt 20 krtól, Blouzok 75 krtól feljebb. **Gyermek-, fiu- s leány-ruhák.**

Teljes tisztelettel

STEIN LÁSZLÓ,

vászon-, kézmű-, rövidáru-üzlete, a Kendők királynejához.

Debreczen, Degenfeld-tér, kenyér-piacz.

Minden elfogadható áron!

Raktár apasztása miatt!

PÜNKÖSDI

vásár leszállított árak mellett

Rózsá

divat áruházában.

Raglanok utazásra angol szövethől, lüszterből, **Paletok, Gallérok, Remek** kivitelű, **diszített női kalapok** meglepő választékban, **mesés olcsó árban** kaphatók. **Blousok fél árban.** **Napernyők fél árban.**

A n. é. közönség szives figyelmébe!

1 méter 80 cm. széles finom angol zephyr méterje 19 kr.
1 „ 120 cm. „ Női divatszövet „ 37 „
Divatos kész női ing, blousok darabja 50 „

Gazdag választékban ajánlja

Majtényi és Zengevald

Piacz-utca a Bika szállodával szemben.